

Bldndktr

WILD GERAAS

Het is dommeldedommel in de kiosk vandaag de dag. Een grafisch student uit Nederland laat zien hoe het moet, op de cover van *New York Times Magazine*.

Beste Sint, nummer één op mijn cover-verlanglijst: lefgozers gevraagd. Kijk rond in de kiosk: dul, duf en dut. Veel glimmerdeglim, dus al gauw dommeldedommel. Rechthoekjes papier met fotomodellen naast rechthoekjes papier met fotomodellen. De cover van een tijdschrift wordt gemaakt om de concurrentie weg te blazen. Losse verkoop is oorlog, maar nu? Nu is het vechten tegen de slaap. De Hollandse zesjescultuur heeft ook de Hollandse bladmakers bereikt.

Een greep.

Elle, Marie Claire en aanverwanten: Doutzen, mooie tanden. *Linda*: de foto van Linda naar het thema van de maand gekneet en kom laten we weer eens een uitklapper doen. *JFK*, *Esquire*: coverheer in het juiste pak. *Cul'*s: waar staat de peper? *Quote*: afwijkend, maar al jaren dezelfde afwijking.

En al die covermodellen kijken je aan, en al die coverteksten zijn keurig, en keurig neergezet. Voorspelbaarheid troef. *Vtwnonen* elke maand: weet je wat we doen, iets met interieur! De familie *Beau-Monde*: hadden we de vorige keer Wendy of was het Doutzen? Nee, het blond was van Bridget. *Margriet*, *Vriendin* en *Flair*: ze is braaf. *Albert Heijns Allerhande*: dertien doperwten in een dozijn. *Happinez*: daar heb je *Happinez* weer. *Hollands Diep*: in de tang van het logo. *Vrij Nederland*: een keer per jaar een opvallende cover, meteen genomineerd. Alle mama-bladen: leg je hand op het logo en gok: op welk glimmende blad staat deze *goodlooking* moeder met schat van kindje?

Angsthazerij ('Hoe is het met de verkoopindex?') drijft covermakers naar *the middle of the road*. Terwijl ik denk, doe iets lefgozerigs op die *road*: géel asfalt, maak er een zandweg van, spring van een viaduct, word spookrijder. Zet iets op z'n kop, op z'n kant, over de diagonaal, knip iets doormidden, verander het formaat, laat het ruiken, laat het rinkelen, model steekt tong uit, model wijst op zuigzoen.

Overdrijf! Plaats een keer veel op je cover, of juist weinig.

Een greep.

Tijdschrift *MacFan* herdacht Steve Jobs: drieduizend apps en computers piepklein op één cover. Overdreven? Ja. Opvallend? Ja. Er werden 1.027 Palestijnen uitgeruild tegen één Israëli. *New York Times Magazine* zette alle 1.027 Palestijnen een voor een naast elkaar op de cover, en die ene Israëli ook. (Trouwens, cover ontworpen door een grafisch student uit Nederland, het komt dus wel weer goed). Het blad *Fonk* plaatst alle handtekeningen van hun opdrachtgevers op de cover. Is dat niet wat overdreven? Ja, Goddank is dat wat overdreven. Of anders: een keer minimaliseren. Een spierwitte *VPRO Gids* eert het nieuwsimperium *De Speld*. Je ziet alleen een speld, in de maagdelijke cover gestoken.

Lefgozers, Sint, alsjeblijft. Wild geraas, Sint, elke week.

En we doen ook aan surprises.

Rob van Vuure

Media

INTERVIEW GEORGE SCHOUTEN

Programmamaker George Schouten (ex-VPRO) ontmoette de dalai lama, koos de geluksroute en schreef een reisverslag.

Door Veerle Corstens Foto Bart Mühl

Kleine Boeddha

Na een Boeddha-les van de Amerikaanse zenmeester Bernie Glassman nam filmmaker George Schouten het besluit zijn stiefkleinzoon uit Thailand te adopteren. Het gevolg is verrassend: 'Het kind werd mijn vader, mijn leermeester.'

George Schouten was regisseur van *Zomergasten* en maakte al vele programma's voor de VPRO, toen hij de dalai lama ontmoette. Hij bestudeerde voor de boeddhistische omroep vervolgens vele stromingen van het boeddhisme en raakte zelf ook in de ban van de oosterse ervaringsleer. Hij schreef het boek *Expeditie Geluk* over zijn gelijknamige zoektocht.

De 60-jarige Schouten groeide op in een gereformerd gezin in Haren, Groningen. Tot zijn 23ste ging hij nog wekelijks naar de kerk, maar zag het vooral als een meditatie uur bezinning. Geloven heeft hij naar eigen zeggen achteraf gezien nooit echt gedaan. Negentien jaar geleden ontmoette Schouten voor zijn televisieserie *Lonely at the top* de dalai lama. 'Zo kan een mens dus ook zijn', was de gedachte die hem daarbij overviel. 'Zo innemend, bescheiden en humoristisch.'

Hij was al jarenlang met zingeving bezig, vandaar dat het boeddhisme bij hem in vruchtbare aarde viel. Sinds 2001 maakte Schouten voor de Boeddhistische Omroep Stichting meer dan vijftig documentaires over verschillende stromingen binnen het boeddhisme. Hij is nuchter over zijn 'bekering': 'Als ik tien jaar het hindoeïsme had bestudeerd, was ik waarschijnlijk hindoeïstisch geworden.'

Gronings en gereformeerd lijkt eerder een recept voor nuchterheid dan voor zweverig boeddhisme.

'Dat staat helemaal niet zo diametraal tegenover elkaar. Veel gereformeerden kunnen zich vinden in het zen-boeddhisme wat zonder al te veel poespas is. En inderdaad wordt op verjaardagsfeestjes mijn levenswijze

vaak lacherig als zweverig afgedaan, maar als ik een van mijn vrienden apart spreek, blijkt met name meditatie toch wel iets te zijn wat ze bezighoudt. Daarbij vind ik boeddhisme helemaal niet zweverig. Het is veel nuchterder dan bijvoorbeeld de bankwereld die in diezelfde sociale praatjes voorbijkomt; die is pas ongreepbaar. Koersen, rentes en aandelen stijgen of dalen om puur emotionele redenen. Jezelf vollijgend leren kennen daarentegen, dat laat je pas met beide voeten op de grond staan.'

Een overeenkomst tussen een gereformeerde en een boeddhist is de fascinatie voor het lijden?

'Ja, al is het lijden van de gereformeerde wel kinderspel bij dat van een boeddhist. Om een echte lama te worden ga je maar liefst drie jaar, drie maanden en drie dagen in stilte retraite. Maar voor beide geldt dat lijden bij het leven hoort, het is de kunst om dat te accepteren. Op het moment dat je inziet dat alles vergankelijk is, is er een stuk minder reden tot klagen.'

Zit u vaak in een spagaat tussen uw werk en levenswijze?

'Dat is inderdaad best lastig. In een film probeer je soms op een slinkse wijze iemand uitspreken te ontfutselen. Alles voor het grotere doel, de film. Ik let er op dat het niet ten koste van mensen gaat, maar helemaal zeker weten of dat altijd lukt, doe ik niet. Dat is in conflict met het zuiver willen blijven volgens het boeddhisme en mensen niet willen schaden.'

'Maar de mediawereld is best een leuke wereld. Alleen spraakmakende onderwerpen worden naar voren gehaald, dieper liggende dingen komen niet echt aan bod. Bovendien gaat het in de media veel over het negatieve. Ik zou het moeilijk vinden om journalistieke programma's als *Zembla* te maken, waar het veelal om scoeren gaat. De mediawereld haalt niet het goede in de mens naar boven.'

CV George Schouten

1951 geboren in Haren
1972 - 1976 Kunstacademie Enschede en Vrije Academie Den Haag
1973 eerste film: *Understatement*
1979 Grand Prix op het filmfestival in Hyeres met *Instant pictures*
1986 eerste prijs korte filmfestival Berlijn met *Beelden en gezichten*
1991 - 2001 regisseur *Reiziger in muziek*
1992 ontmoeting met de dalai lama voor VPRO's *Lonely at the top*
1994 - 2008 regisseur *Zomergasten*
2001 gaat programma's maken voor Boeddhistische Omroep
2004 adoptie zoonje Bernie

Is uw manier van werken veranderd sinds u boeddhist bent?

'Zeker weten. Ik werk met veel minder voorbereiding en veel meer vertrouwen. Door meditatie word je veel geconcentreerder en sneller, dat merk ik echt in mijn werk. Ik ben nu veel meer bezig met wat ik voor me zie op dat moment, dan met wat er in mijn kop zit of wat mijn oorspronkelijke plan was. Veel evenwichtiger ook.'

De Thaise vriendin van Schouten is haar leven lang al boeddhist, toch was zij niet van invloed op zijn zoektocht die uitkwam bij het zen-boeddhisme. 'Ze had eerst niet veel met mijn verdieping in het boeddhisme. Zij oefent ook een heel ander boeddhisme dan ik. Bij mij is het veel meer via het verstand binnengekomen, bij haar zit het in de genen.'

Samen met uw vriendin heeft u de zoon van haar zoon geadopteerd uit Thailand. In uw boek beschrijft u hem als uw kleine Boeddha.

'Via hem leerde ik als een kind verwonderd naar de wereld te kijken. Net zoals de dalai lama nog steeds jongensachtig nieuwsgierig kan zijn, stelt hij simpele levensvragen over God, tijd en waar kinderen vandaan komen.'

'Hij is een spiegel voor me en leeft echt van minuut

'Het boeddhisme is helemaal niet zweverig. Het is veel nuchterder dan bijvoorbeeld de bankwereld'

tot minuut. Iedereen met een kind zal dit herkennen. Blijkbaar was ik pas op mijn 52ste jaar klaar voor deze frisse blik.'

In *Expeditie Geluk* schrijft Schouten over de moeizame adoptie van zijn zoon, Bernie, en verlecht deze met zijn zoektocht naar zingeving. Hierin verwerkt hij de spirituele leermeesters die hij filmde. Ook Lucia Rijker komt aan bod; met de oud-bokser die fervent boeddhist is, maakte hij acht films.

Waarom heeft u het boek geschreven?

'Een van de waarden van het boeddhisme is het doen van goede daden. Volgens mij is dit er zo een. Ijdelheid is me niet vreemd, maar ik laat in dit boek juist mijn *struggle* zien, als voorbeeld hoe lastig zo'n zoektocht ook kan zijn, maar dat dit je er niet van hoeft te weerhouden.'

'Van mij hoeft je echt geen boeddhist te worden, maar ik wil wel laten zien wat het mij heeft gebracht. Ik ben er zelf toch wel gelukkiger door geworden en ik zie het als mijn plicht om daarvan te getuigen.'

'Sommigen hebben na lezing van mijn boek besloten om Vipassana, de tiendaagse stilte retraite die ik beschrijf, te gaan doen. Dat doet me natuurlijk wel iets.'

Is het een zelfhulpboek zoals de titel en het omslag doen vermoeden?

'Ik geef geen driestappenplan naar geluk, daar hou ik helemaal niet van. Er zijn volgens Boeddha 84 duizend manieren van lijden en ook 84 duizend manieren van verlichting daarvan. Mijn manier is slechts een voorbeeld. Maar ik snap die associatie met het omslag wel. Een vriend heeft die titel bedacht, en de uitgever zag dat wel zitten. Maar het boek gaat eigenlijk verrassend weinig over geluk.'

George Schouten: *Expeditie Geluk*. Uitgeverij Nieuw Amsterdam, €16,95. ISBN 9789046811580.

TV recensie

JEAN-PIERRE GEELEN

Jamies

Nederland lijkt een rooskleurige gastronomische toekomst tegemoet te gaan', meldde de Michelingids bij de lancering van de jaarlijkse sterrenregen.

Dat kun je wel zeggen. Sinds maandagavond kan de tv-kijker de opkomst zien van de jongste generatie keukenprinsjes, in *Junior Masterchef*. Beproefd recept, want een internationaal format dat de overbekende kookwedstrijden nu eens speelt met kinderen tussen 8 en 12 jaar. Dagelijks op Net 5, in de vooravond: *Kinderen voor kinderen*, maar dan met koks.

Kan dat wel? De nieuwsrubriek *EditieNL* liet alvast twee wantrouwende culi's aan het woord. Eetpubliciste Mara Grimm wees erop dat kinderen een minder ontwikkelde smaak hebben dan volwassenen en er dus nooit veel soeps van zouden kunnen maken.

Een vrouwelijke kok maakte zich andere zorgen: 'Motorisch zijn ze nog niet voldoende ontwikkeld om met een vlijmscherp mes om te gaan. Een gasfornuis met temperaturen tot 300 graden? Daar moet je ontwikkeld voor zijn.'

Maandag moesten 24 kinderen opdraven voor de meesterproef: in een half uur een eigen gerecht maken. Er werd naar hartelust pasta gedraaid en 'auberginekaviaar' geperst.

De nieuwe Jamies luisterden naar namen als Quinten, Maximiliën en Omayra. De meesten bleken even aandoenlijke als tergend verwend wijsneusjes, door een door gepamperd en gepaneerd door hun trotse ouders die toekeken vanaf de tribune. Ze spraken al in televisiezinnettes, in korte terugblikken op de zojuist vertoonde fragmenten. Dan zegt zo'n dremmes van 9 jaar: 'Ik vind gewoon dat als je een droom hebt, je moet proberen die waar te maken.' Of: 'Je kunt gewoon je passie uiten met koken.' Sara van 11, nadat ze haar gerecht had gemaakt:

De nieuwe Jamies zijn hun poffertjesfase reeds ver ontgroeid

'Ik heb erop gelet dat ik gewoon mezelf was en bleef koken zoals ik altijd doe.'

Nino van 10 vindt koken leuk 'omdat ik dan risico's neem die ik normaal niet zou nemen.'

Vóór het eindoordeel wist hij: 'Ik heb gewoon mijn best gedaan; ik dacht: meer dan mijn best kan ik niet doen.'

Frisse koks, al bijna bedorven door televisie.

Ze leken de poffertjesfase reeds ver ontgroeid, als ze die ooit al gehad hadden. Want wat maakten zij? Kwartelboutjes met wittewijnsaus en cantharellen. Een 'biologisch kippenborstje gevuld met tapenade, een bosje haricots verts met mosterdsaus'. Of 'spruitjescappuccino met kaas-baconkoekjes.'

De jury en presentatie werden gedaan door cuisiniers Peter Lute en Alain Caron, die zich met zichtbaar plezier aan hun taak zetten. Caron stelt de chefs gerust: 'Wij zijn streng, maar wel lief'. Niet tot ieders genoegen: een van de kids maakte zich boos over de 'blablabla' van Caron, die tijdens de kuis naast hen komt staan en hen afleidt van het heilige werk.

Hier was eens een vleesje te droog, daar waagde een meisje het spertiebonen uit blik te serveren, maar verder klonk louter lof voor de verse kookkindertjes. Dat werd nog moeilijk kiezen. Vandaar wellicht dat noch de kijker, noch de kleine koks ook maar iets meekregen van de overwegingen van de jury.

Hoe dan ook: Marieke, Maxim, Sara, Rick, Merel, Ties, Tycho, Quinten, Joseph, Waasila en Omayra mochten door naar de volgende ronde - de komende weken dagelijks te volgen.

Een meisje na afloop: 'Ik voel me wel een beetje beëerd.'

Helemaal doorgekookt.